

Predstavitev zaključkov delavnice projekta Green4Waters

Posvet o stanju in razvojnih možnostih
Ledavskega jezera (Cankova, pomlad 2024)

30.9.2025

Namen posveta

- Pregled stanja in predstavitev raziskav ter meritev v okviru projekta ARIS Green4Waters
- Razprava o viziji, rešitvah in možnostih razvoja
- Vključevanje lokalne skupnosti

arhiv Green4Waters

Ledavsko jezero – osnovne značilnosti

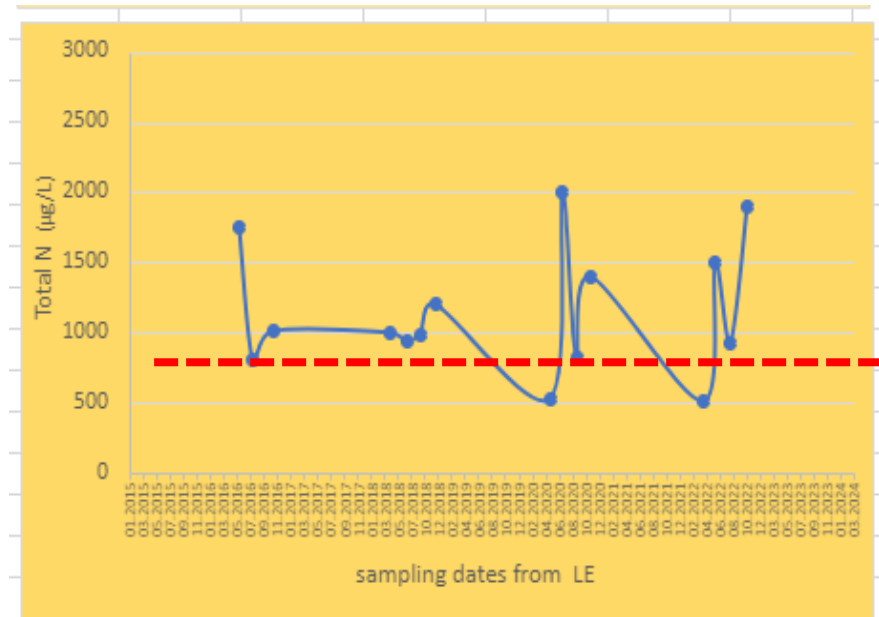
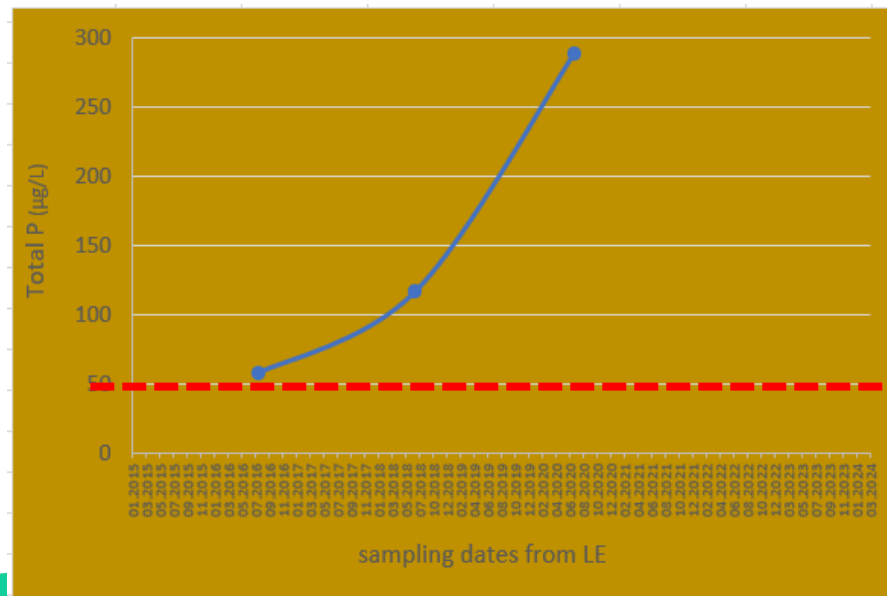
- Umetni zadrževalnik, namenjeno poplavni varnosti
- Upravljalec: DRSV
- Glavna pritoka: reka Ledava, potok Lukaj
- Kalna voda – posledica hranil, delcev, alg/cianobakterij, erozije in vrste rib, ki dvigujejo sediment

arhiv Green4Waters

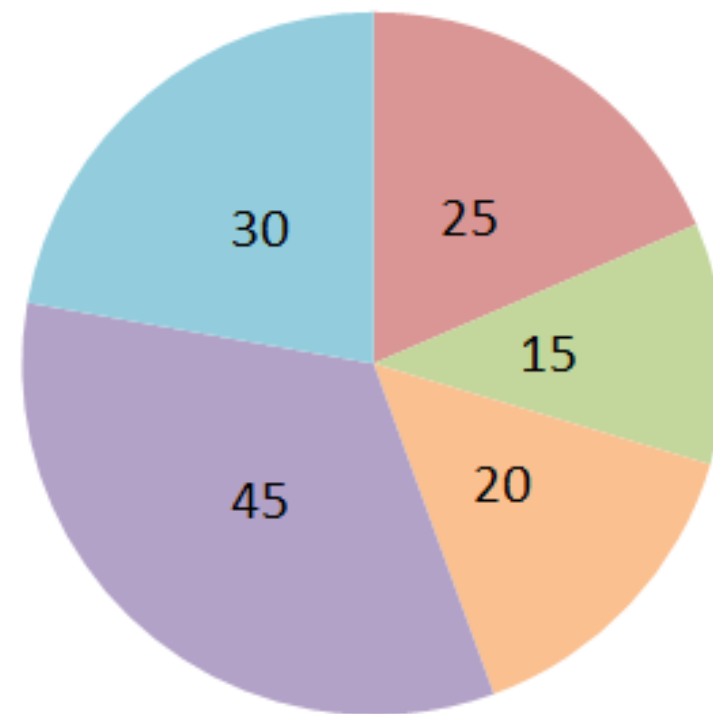
Glavne težave

- Prekomerni vnosi hranil (fosfor, dušik)

Viri hranil:

- Pritoka Ledava in Lukaj
- Izpiranje s kmetijskih površin
- Komunalni iztoki in MKČN
- Gospodinjstva (neočiščene odpadne vode) in kmetije
- Privabljanje rib
- Sediment

**Meritve, kateri vir prispeva
koliko, so nujne za
načrtovanje ukrepov!**

Glavne težave

- Razrasti cianobakterij -> cianotoksini

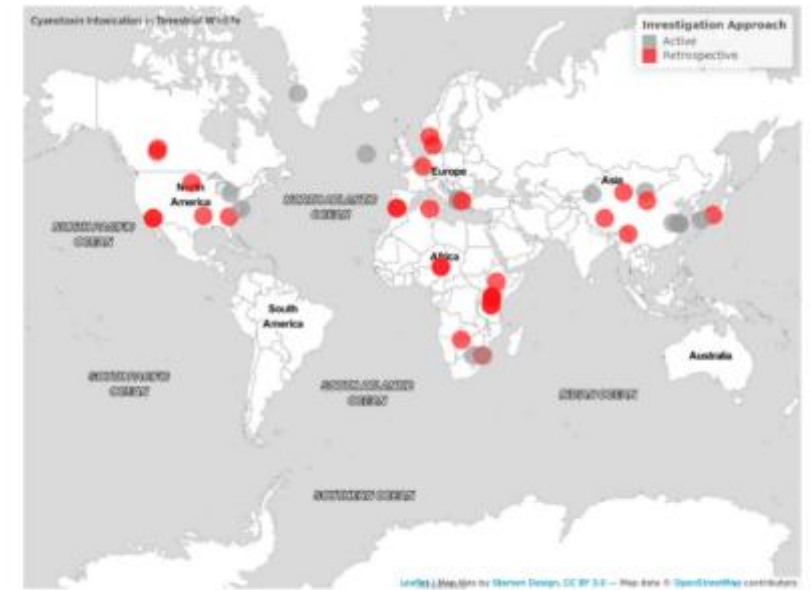

Figure 4. A map displaying the locations of all included cases; red circles represent cases investigated retrospectively, and grey indicates cases investigated actively. Produced using the EviAtlas Tool [57].

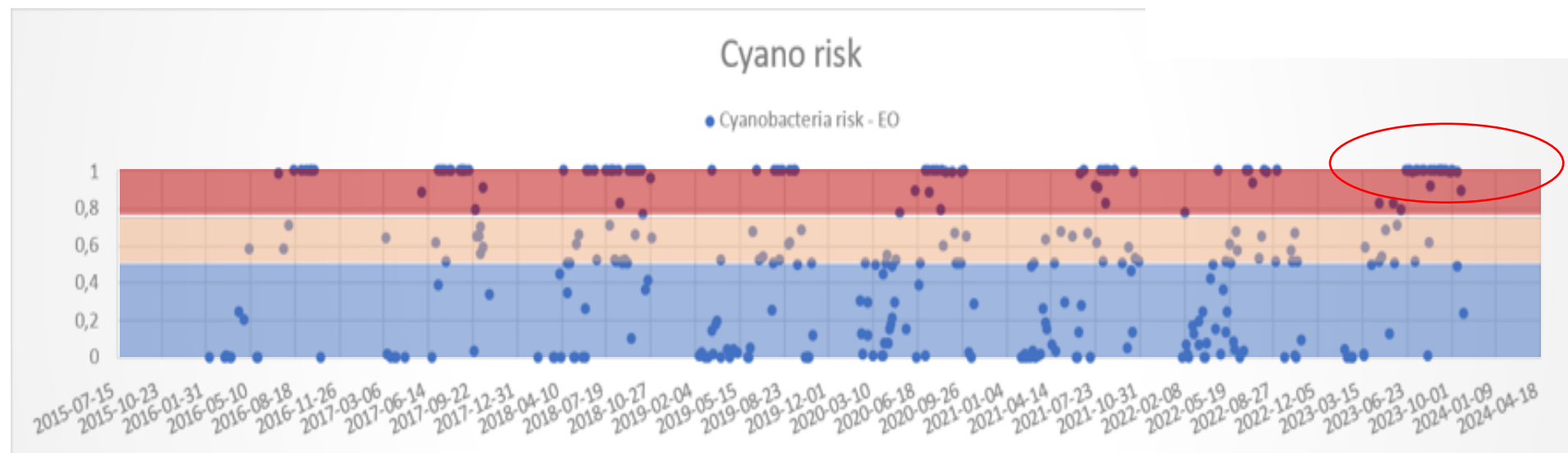
Ash & Patterson, 2022, 1940-2022

Kratkoročno
tveganje:
najpogosteje
se zastrupijo
ptice.

Dolgoročno
tveganje
tudi za **ljudi.**

- Razrasti cianobakterij -> ciano-riziko

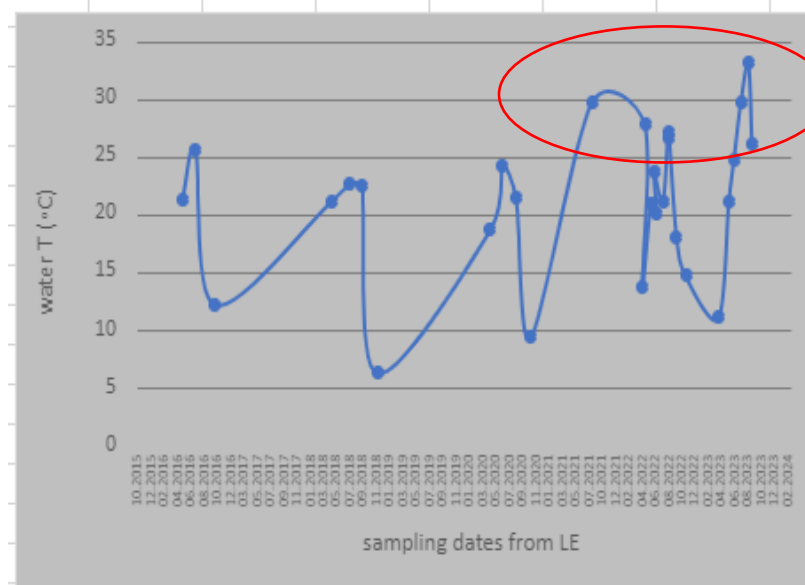
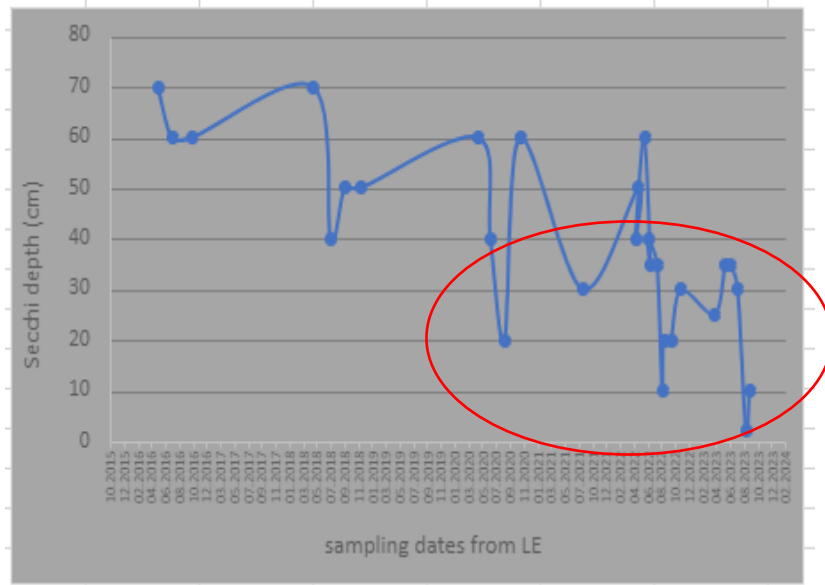
- Spremljanje preko portala **CIANO SLO**

Razstava NiB-LJ
13.11.2025
VABLJENI!

Glavne težave

- Plitkost in sediment (nekateri vrste rib dvigujejo sediment)
- Visoka prevodnost, slabša prosojnost in slabša kakovost vode

klimatske spremembe?

Skupinsko delo – konkretni skupni zaključki

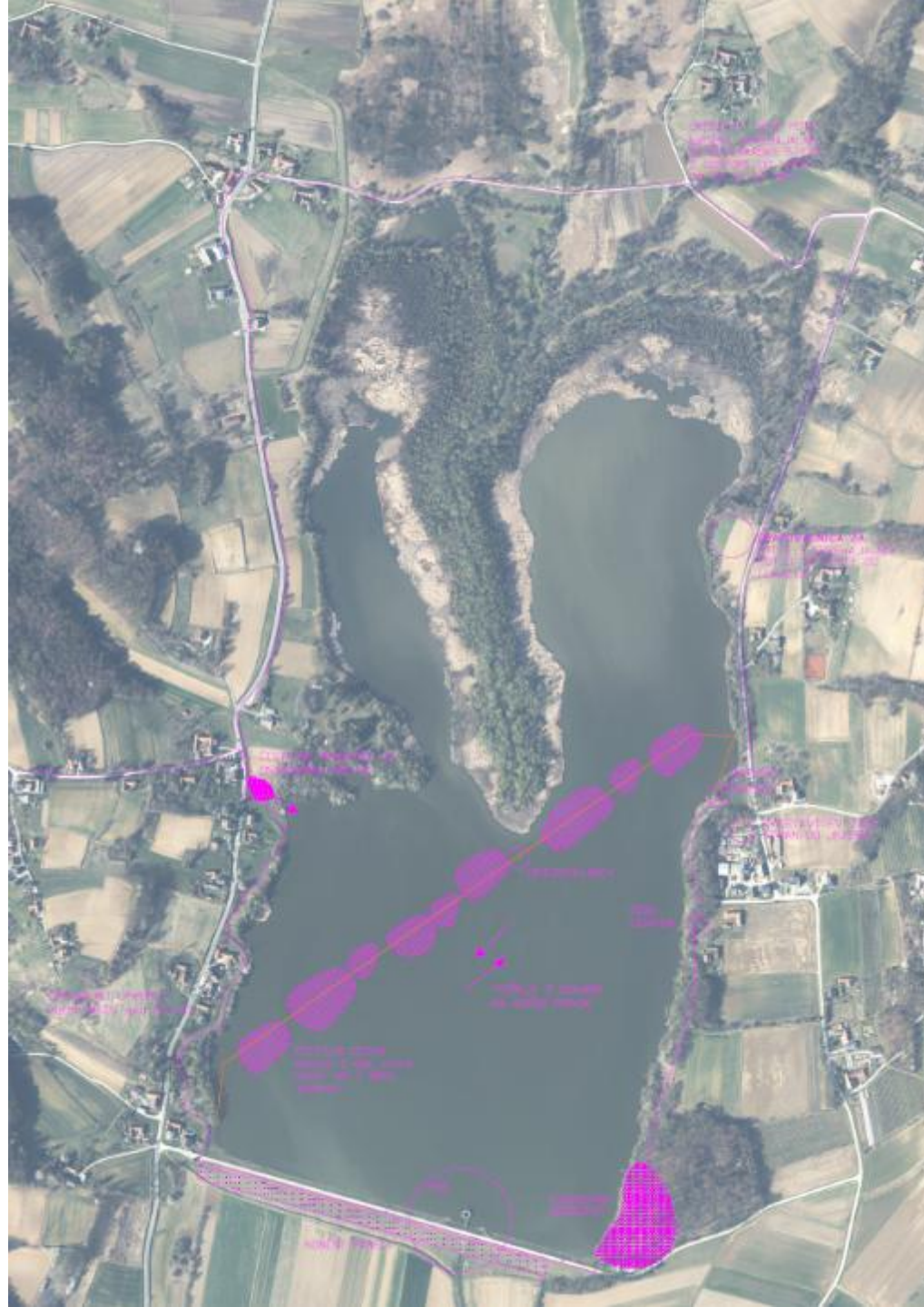
- Želja po izboljšanju ekološkega stanja
- Boljša kakovost vode za ribolov, lovstvo, rekreacijo, izobraževanje in miren turizem
- Priprava predlogov ukrepov po sektorjih: narava, turizem, kmetijstvo in infrastruktura

arhiv Green4Waters

Prostorski vidik

- Prostor se spreminja
- Potrebno definirati skupno vizijo
- Prilagoditi dejavnosti jezeru in ne jezero dejavnostim
- Potrebno dokončno urediti lastništvo
- Spremembe rabe tal (mokrotni travniki)
- Spremembe površine (asfaltiranje)
- Zadrževalnik v prihodnosti še bolj pomemben iz vidika prilagajanja na klimatske spremembe (potencialen vir vode za namakanje)

Predlogi ukrepov – voda in ribe

- Nadzor nad delovanjem čistilnih naprav (npr. MKCN Motovilci) in dodatne ČN (!)
- Predlog opuščanja škodljivih ribiških praks (privabljanje rib, vlaganje rib, ki dvigujejo sediment npr. gojeni krap, amur, srebrni koreselj, som), in ki se hranijo z vodnimi rastlinami
- Omejitev ribolovnega območja
- Več vodnih rastlin → bolj čista voda

<https://pixabay.com> (free photos)

Predlogi ukrepov – kmetijstvo in prostor

- Varovalni pasovi in odmiki (kmetijstvo)
- Sadovnjaki namesto oranih površin v naklonu
- Ohranjanje naravnega območja na S jezera (sinergija naravovarstva, lovstva in gozdarstva)
- Skupno prostorsko načrtovanje štirih občin

<https://pixabay.com> (free photos)

Predlogi ukrepov – turizem in rekreacija

- Razvoj mirnega, sonaravnega turizma
- Turistične kmetije, pohodništvo, opazovanje narave
- Ureditev sprehajalnih in kolesarskih poti; ureditev drevesnega nasada na južni strani nasipa za bolj atraktivno pohodniško in kolesarsko pot, ki bi bila opremljena s klopcami, koši za smeti
- Glamping, šotorišče; na SV delu s povezavo do sprehajalne poti in parkirišča
- Ohranjanje kulturne dediščine: kresovanje in spust lučk po jezeru ob Gregorjevem

<https://pixabay.com> (free photos)

Predlogi ukrepov – infrastruktura

- Laguna za mulj in sediment gorvodno
- Na J & JV parkovna ureditev gozda, ureditev parkirišča za obiskovalce t
- Plaža in otroško igrišče pri nogometnem igrišču (ne gnojiti)
- Čistilni jarek (RČN) na Z jezera
- Ureditev greznic in nadzor obrežja
- Občasno spustiti vodo (za nekaj tednov) za prezračevanje sedimenta in izboljšanje samočistilne sposobnosti jezera ter zmanjšanje neželenih učinkov eutrofikacije

<https://pixabay.com> (free photos)

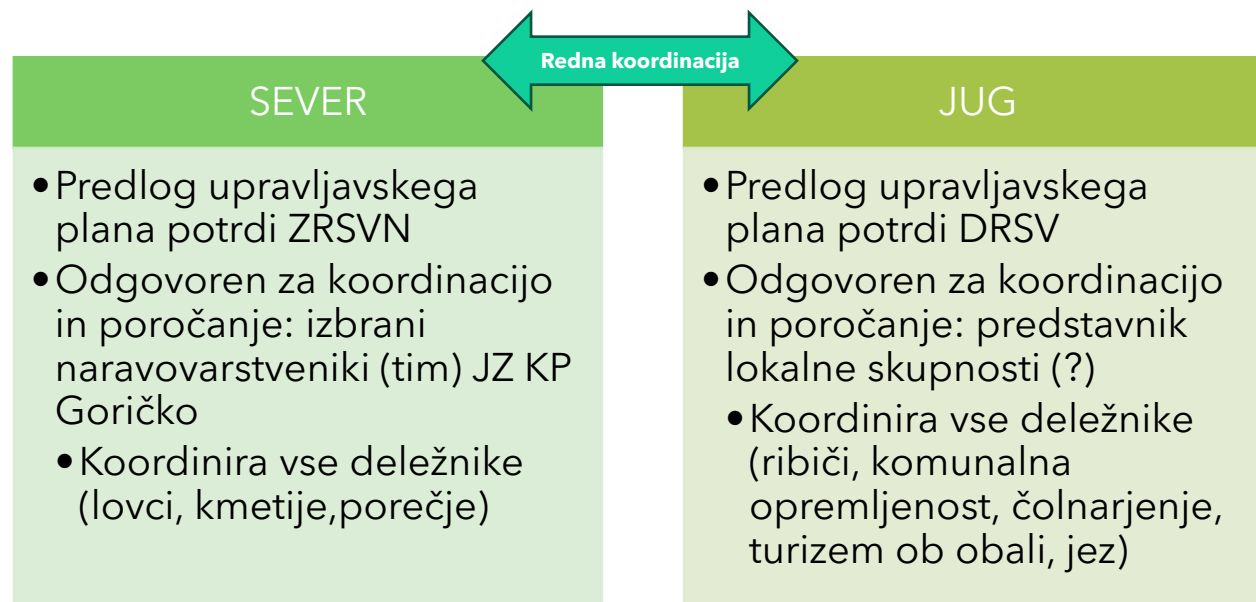
Predlogi ukrepov – organizacija in upravljanje

- Ozaveščanje o škodljivosti in nedopustnosti praznjenja greznic in gnojevke v bližini jezera ter puščanju odpadkov na javnih površinah ob jezeru
- Nadzorovanje rabe obrežnega prostora med vikendi s pomočjo občinskih nadzornikov
- Razdelitev ukrepov: občinski / državni nivo
- Enoten načrt upravljanja objezerskih zemljišč s strani občin - režim rabe za uskladitev: kmetijstva, ribištva, rekreacije, turizma in drugo
- Potrebno sodelovanje vseh deležnikov

Eden od zaključkov posveta je bil, da se raba zadrževalnika Ledavsko Jezero v osnovi deli na dva dela:

Južni del obsega območje odprte vode, kjer prevladuje ribogojstvo, ribolov in je največja opcija razvoja turizma. Tukaj je tudi jez in območje pod nadzorom DRSV in občin.

Severni, ki je zaraščen, poln različnih habitatov ter pod nadzorom ZRSVN ter lokalno prisotnostjo JZ KP Goričko (naravovarstveni nadzorniki)

Prednostni izbor izvedljivih ukrepov/posegov

Občinska raven

- prilagoditev ribiških praks - naslednji ribiškogojitvenem načrt (RGN) po l. 2027),
- načrtovanje oblik trajnostnega turizma (dejavnosti, lokalna infrastruktura),
- Pozornost občinskih prostorskih načrtov (OPN),
- osveščanje o pomenu komunalne opremljenosti (MKČN pod 50 PE),
- lokalni predlagani projekti (pot okoli jezera, plaža, igrišče), opazovalnice živali za obiskovalce (na V lokaciji, ampak brez dostopa z avti, brez podiranja dreves, itd.),
- dogovor med občinama in državo, da aktivno upravljata priobalno zemljišče, vključuje enoten predlog načrta upravljanja (upošteva dosedanje režime).

Državna raven

- sredstva za komunalno opremljanje aglomeracij,
- sonaravni ukrepi: ureditev razlivnih površin ali lagun gorvodno, ureditev mokrišče za čiščenje onesnaženega pritoka na Z strani jezera

Zaključek

- Kljub zagotavljanju poplavne varnosti, so vsi prisotni delili cilj za **čistejše jezero in bolj zdrav ekosistem**
- Potrebne **meritve, redno spremljanje, aktivno vključevanje vseh deležnikov na lokalni ravni in sodelovanje**
- Posvet prinesel **nabor izvedljivih ukrepov** (želja)
- Po posvetu je bil narejen izbor ukrepov, ki je izvedljiv z vidika **obstojećih zakonskih podlag**
- Ukrepi so se razdelili na ukrepe, ki jih lahko izvedejo na občinski ravni, torej v okviru **lokalne skupnosti** (ključni akterji občine in Krajinski Park Goričko) ter ukrepi, za katere je potrebno sodelovanje **z državnimi organi** (DRSV, ZRSVN) in drugi
- Izvedeni so bili **dodatni posveti** s ključnimi akterji (potrebno izvesti še posvet z ribiško družino), z namenom, da se dogovori, kateri ukrepi imajo večinsko podporo in se v nadaljevanju tudi izvedejo

arhiv Green4Waters